

verslagen & rapporten uit de regio

Verdronken Land van Saeftinghe

De serie boeken van de Waddenzeevereniging heeft navolging gevonden in een uitgave over 'Saeftinghe'. Weliswaar dit maal gebonden in linnen band. Naast de informatieve beschrijving van planten, vissen, vogels (pag. 59-73) en zoogdieren levert de uitgave een schat aan gegevens over de ontstaanswijze en de historische ontwikkeling. Meer dan de helft van de in 1950 in het Deltagebied aanwezige schorren is nu reeds verdwenen of zal binnenkort gaan verdwijnen. Van de resterende schorren ligt bijna 90% in 'Saeftinghe'. Wel een aanwijzing hoe hard de Zeeuwse buitendijkse natuurgebieden in oppervlakte afnemen. Ook de kwaliteit loopt voortdurend terug. De auteurs maken melding van het verdwijnen van verschillende diersoorten. Nog steeds is in het reservaat waar te nemen hoe grote delen van Nederland eens ontstaan moeten zijn. Iedereen, die iets meer dan een oppervlakkige kennisname van dit natuurgebied van Het Zeeuwse Landschap wenst, zal van de inhoud van dit boek kennis moeten nemen. Het aantal broedparen van alle vogels werd in 1978 op circa 21.000 paren geschat en is nog steeds in opgaande lijn. Bestrijding van de Zilvermeeuw wordt heel terecht niet aanbevolen. Bijlage 3 (pag. 127-132) bevat een avifaunistische lijst waarin in het kort alle in het gebied waargenomen vogels worden vermeld. Het boek is bijzonder verzorgd en bevat behalve vele zwart/wit foto's ook een aantal kleurenfoto's, waarvan sommige zeer sfeer- vol. Kaartjes, landschapsfoto's en kleuren-

foto's maken het tot een prachtige 'momentopname' van dit unieke Zeelandse reservaat.

G.M.P. Sponselee & M.A. Buise: Het Verdronken Land van Saeftinghe. 135 pag., 125 zwart/wit foto's, 35 kleurenfoto's, 24 kaartjes (1979). Uitg. J. Duerinck-Krachten bv., Kloosterzande. Prijs f 49,50.

Voor abonnees op 'Het Vogeljaar' verkrijgbaar voor de gereduceerde prijs van f 40,— + f 4,95 portokosten. Bestelling is mogelijk door overmaking op giro 245 740 t.n.v. Stichting Het Zeeuwse Landschap, Middelburg, onder vermelding: 'Saeftingheboek', abonnee Vogeljaar.

De Zwarte Polder

Er verscheen een speciale uitgave over De Verdronken Zwarte Polder - natuurreervaat van het Zeeuwse Landschap, van 't Duimpje van de Natuurbeschermingsvereniging voor West Zeeuws Vlaanderen (5e jaargang, nr. 2, 48 pagina's). Dit nummer verscheen onder redactie van Thijs Kramer met illustraties van Pieter-Paul van Laake. Wat betreft de vogels (pag. 19-22) neemt het gebied een niet te verwaarlozen plaats in, in de keten van noodzakelijke foerageer- en rustgebieden voor met name steltlopersoorten in het Deltagebied. Het gebied bevindt zich aan de kust van de Westerschelde, circa 3 km ten oosten van Cadzand-Bad. De polder wordt vrijwel geheel omringd door toeristische nederzettingen. In deze brochure wordt de waarde van het natuurreervaat uiteengezet. Het heeft een rijke historie en een levende natuur van een ongekende waarde. De laatste 5 jaar werden er 143 verschillende vogelsoorten waargenomen, waarvan 38 soorten broedend (w.o.

Patroon van kreken en vegetatiegordels van 'Saeftinghe'.

Foto: Delta-Phot.

Nachtegaal, Spotvogel, Grasmus, Braamsluiper, Tortelduif, Kneu, Tureluur). Bestaat er geen verdere literatuur over dit gebied?

Dit nummer van 48 gestencilde pagina's met vele pentekeningen is verkrijgbaar door storting van f5,- (incl. portokosten) op girorek. 494 803 tnv. penningmeester van 't Duumpje, Voorstraat 60, Groede met vermelding 'De Zwarte Polder'.

Aeisykje

Kortgeleden is de 3e druk van het boekje over kievitseieren zoeken verschenen. De 2e druk verscheen in 1961 en het lijkt er op dat er in de tekst niet veel is veranderd en dat is jammer. Weliswaar een interessant geschriftje voor het nageslacht, maar geen tekst meer voor deze tijd. Aangepast aan de tegenwoordige tijd zou het boekje aanzienlijk aan waarde hebben gewonnen. Maar het is nu één grote lofuiting voor het zoeken van kievitseieren geworden waar zelfs de andere weidevogelsoorten en hun sterke achteruitgang geen plaats in hebben gevonden. De Zwarte Kraai en de beschermde Roek komen er niet best af! Daarom lijkt het er meer op of het een geschriftje is geworden waarin een oud volksgebruik met hand en tand wordt verdedigd, zonder alle voor- en nadelen die door anderen worden genoemd daarbij te betrekken. Een nadeel voor niet-Friezen is dat het boekje in de Friese taal is gesteld en het wellicht daarom ook voornamelijk voor Friezen is bestemd.

G. Dijkstra Hsn.: Aeisykje. 36 pag., 6 foto's, 2 kaartjes. Serie 'Bûnte liuwen', Lân en folk, yn wurd en byld. Uitg. Bond van Friese Vogelbeschermings Wachten. (BFVW), Leeuwarden. Verkrijgbaar door overmaking van f 4,10 (incl. f 1,60 portokosten) op girorekening 1 172 371 van H. v.d. Velde, Ibisstraat 44, 8916 BJ Leeuwarden.

De Dollard

Een fascimilé-uitgave van een in 1855 verschenen standaardwerk over de Dollard. Een geschied-, aardrijks-, en natuurkundige beschrijving van de boezem van de Eems. Grote Mantelmeeuwen werden toen Zeekagen genoemd en Scholeksters luisterden naar de naam van Slijkaaksters. Ganzen heetten toen Schierlings en Weenkies. 'Het jagen op ganzen moet zeker voor den hartstogtelijken beminnaar eene hoogst gevoelige uitspanning zijn' zo wordt in dit boek geschreven. Per jager werden jaarlijks zo'n 100 ganzen geschoten, die geplukt voor 40 à 50 cent werden verkocht, hetgeen zeer winstgevend werd genoemd. Daar werd toen nog gejaagd met het 'jagtroer'. De geïnteresseerde voor de Dollard zal zich vast en zeker van de inhoud van dit fraai uitgevoerde boek op de hoogte moeten stellen omdat het de sfeer zo bijster goed weergeeft.

G.A. Stratingh & S.A. Veringa: De Dollard. 336 pag., 9 bijlagen, 3 losse kaartjes. Fascimilé-uitgave (1979). Uitg. Landelijke Vereniging tot Behoud van de Waddenzee, Harlingen & De Stichting Het Groninger Landschap, Groningen. Lederprijs f 24,75.

Yerseke Moer

Het 'Zeeuws Nieuws' (5e jaargang - nr. 4 - januari 1980) heeft een themanummer uitgegeven over het Yerseke Moer. Er zijn slechts weinig gebieden in Zeeland waar de samenhang tussen ontstaanswijze van het landschap, het bodemgebruik en de natuurwetenschappelijke en landschappelijke waarden nog zo duidelijk aanwezig - en ook zichtbaar - zijn als in de Yerseke Moer. Dit laatste 'ongeschonden' gebied wordt bedreigd met verkaveling. Een fragment van de Yerseke Moer in kleur vanuit de lucht opgenomen vinden we in het hart van dit nummer. Chiel Jacobusse schrijft in 'Vogels van de Moer' (pag. 122-123) dat het gebied zowel wat oppervlakte als soortenrijkdom betreft het belangrijkste binnendijks gelegen weidevogelgebied van Zeeland is. Naast hoge dichtheden van Tureluur en Grutto valt het voorkomen van gevoeliger soorten als Kemphaan en Watersnip op, terwijl op plaatsen met korte begroeiing bovendien Kluut, Kleine Plevier en Visdief broeden. Van de zelfde auteur volgt een artikel over 'De Yerseke Moer als ganzenpleisterplaats' (pag. 124-125).

De grootste aantallen worden daar gewoonlijk in de maand februari vastgesteld, waar er tot 7350 exemplaren (1975-1976) geteld zijn. Bovendien moet men in het oog houden dat Zeeland bij een nieuwe periode van opeenvolgende strenge winters een sleutelpositie kan innemen bij de bescherming van overwinterende ganzen. Er zal dan echter wel voor gezorgd moeten worden dat er nog foerageerterrinen zijn!

Redactieadres: C. Huygenslaan 22, 4382 BP Vlissingen, 01184-17087.

Emelten, parathion en vogels, slaaptrek bij kraaien

De gezamenlijke vogelwerkgroepen uit de Achterhoek en Twente hebben een drietal rapporten uitgegeven (oktober 1979). Het eerste rapport is van C.F. van de Bund 'Emelten in grasland', (2 pag.), het tweede rapport 'Vogelsterfte in verband met emeltenbestrijding met parathion - maart-april 1977 van C.C. van Beinum (3 pag.) en 'Kraaienslaaptrek in de Oost-Achterhoek' van Jan Grotenhuis (42 pag.). In 1977 werd een onderzoek gestart naar de slaaptrek van Kauw en Roek in de Oost-Achterhoek en een klein deel van Twente. Er worden slaapplekken in voor-, hoog- en naseizoen onderscheiden. Als hoogtepunt werden in januari 87.000 vogels geteld. De langste vastgestelde afstand naar de slaapplekken bedroeg 21 km. Tevens wordt een beeld gegeven van de verstoring en de doodsoorzaken. Er zijn vergelijkingen getrokken met andere delen van het land.

De gestencilde rapporten zijn samen onder één omslag en beperkt nog verkrijgbaar. Nadere inlichtingen bij C.C. van Beinum, Leliestraat 50, 7151 GK Eibergen, 05454-3058.